

Handläggare
Jenny Hamrin
08-508 28 740
jenny.hamrin@stockholm.se

Föräldrakooperativet Villa Gorilla
ek. fören.
Arbetargatan 33D
112 45 STOCKHOLM

Bedömning - lokal för barnomsorg

Miljöförvaltningen, genom Jenny Hamrin och Annika Henell, besökte den 18 november 2014 en lokal på Kronobergsgatan 3 som Föräldrakooperativet Villa Gorilla ekonomisk förening hade för avsikt att iordningsställa för förskoleverksamhet. Vid besöket närvarade Filip Rydman och ytterligare två representanter från Föräldrakooperativet.

Miljöförvaltningen har också fått in uppgifter om verksamheten från Filip Rydman. Där har framkommit att verksamheten skulle omfatta 24-27 barn och 5 + 1 personal. Filip Rydman hade inte fått uppgifter om lokalytan, men hade gjort beräkningar utifrån en skalenlig ritning och redovisade att den totala golvytan var 256 m² och att den tillgängliga ytan för barn var 200 m². Han hade gjort en översiktlig uppskattning av fönsterglasareans del av golvytan i de olika rummen och den varierade mellan 0-8 %.

Verksamheten har bara kontrollerats utifrån Miljöbalken (SFS 1998:808) och dess följdlagstiftning, andra bedömningar kan göras utifrån exempelvis Plan- och bygglagen (SFS 2010:900), Skollagen (SFS 2010:800).

Områden som har kontrollerats

Underhåll/städbarhet

Vid besöket var alla ytskikt i lokalen slitna, men representanter från verksamheten meddelade att alla ytskikt skulle åtgärdas innan verksamhetsstart. Slitna golv och väggar försvårar städning och ökar risken för att fukt- och mögelproblem i lokalen ska uppstå.

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen

Lokalyta

Vid bedömning utgår miljöförvaltningen ifrån de uppgifter som har redovisats och hur förhållandena är i de olika utrymmena vid inspektionen. Den totala ytan används för beräkning av miniminivå på tilluftsflödet i lokalen.

Vid bedömning av tillgänglig yta för barnen utgår miljöförvaltningen från tidigare råd från Socialstyrelsen som angav att den tillgängliga ytan ska vara 7,5 m² per barn. Dessa allmänna råd har upphävts och istället får en bedömning göras utifrån omständigheterna i varje enskilt fall där verksamheten ska bedömas i sin helhet. Flertalet kommuner i Sverige har fortsatt tillämpa det här ytmåttet som vägledning för bedömning av om ytan är tillräcklig.

Vid beräkning av den tillgängliga ytan för barn ingår rum där barnen planeras vistas stadigvarande samt hallar, korridorer och toaletter, men inte rum där barnen inte kan vistas t ex personalrum, kök, förråd, eller där riktlinjer inte uppfylls. Vid inspektionen uppmärksammade miljöförvaltningen sådana rum där t ex dagsljusinsläppet var för litet och där ljudnivån från fasta installationer var för hög. Beroende på om åtgärder kan vidtas och hur verksamheten väljer att förlägga sin verksamhet kan den tillgängliga ytan för barnen därför variera.

I den redovisade tillgängliga ytan för barn, 200 m², har inte hänsyn tagits till ovanstående tagits varför verksamheten bör göra en ny sådan beräkning. Om verksamheten planerar att ha 27 barn bör man eftersträva en tillgänglig yta på 202,5 m². Om ytan inte uppgår till det kommer miljöförvaltningen väga in andra faktorer så som till exempel ventilation, rutiner för utomhusvistelse när en slutlig bedömning görs.

Dagsljusinsläpp

Vid bedömning av dagsljusinsläpp utgår miljöförvaltningen från tidigare råd från Socialstyrelsen som angav att fönsterglasarean skulle vara minst 10 % av golvarean. Dessa allmänna råd har upphävts och istället får en bedömning göras utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. I sammanhanget kan nämnas att Boverket i sina byggregler anger att fönsterglasarean bör ge motsvarande ljusinsläpp som uppnås då fönsterglasarean är minst 10 % av golvarean och att minst ett fönster ger möjlighet till utblick. Byggreglerna är visserligen följdragstiftning till plan- och bygglagen och inte

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen

till miljöbalken, men råden kan ändå tjäna som vägledning i bedömningen.

Lokalen är uppdelad på två våningsplan, bottenvåning och souterrängplan. Utifrån dagsljusinsläppet bedömer miljöförvaltningen att alla rum på bottenplan har tillräckligt med ljusinsläpp för att barnen ska kunna vistas där stadigvarande. På souterrängplan är det endast ett rum som hade fönster. Fönstren är små och sitter högt upp på väggen, en bröstningshöjd på ca 1,5 m. Miljöförvaltningen bedömer att dagsljusinsläppet på suterrängvåningen, förutom i rummet med fönster, är så litet att det inte kan bedömas ingå i den tillgängliga ytan för barn. Rummet med fönster på souterrängvåningen kan användas i begränsad omfattning.

Ventilation

För bedömning om ventilationens kapacitet utgår miljöförvaltningen från Folkhälsomyndighetens allmänna råd om ventilation (FoHMFS 2014:18). Tilluftflödena ska enligt dessa uppgå till minst 7 l/s per person samt ett tillägg på 0,35 l/s per kvadratmetergolvyta.

Vid inspektionen bedrevs ingen verksamhet i lokalen och det var oklart hur ventilationen fungerade så det kunde inte göras någon bedömning av dess funktion. Vid anmälan av nya verksamheter gör miljöförvaltningen beräkningar utifrån inkomna uppgifter.

Här är beräkningar utifrån Villa Gorillas uppgifter:

Antal personer: 33 (27 barn + 6 personal)

Lokalyta: 256 m²

Min. tilluftsflöde: $33 \cdot 7 + 256 \cdot 0,35 = 320,6$ l/s

Villa Gorilla har redovisat ett aktuellt OVK- och luftflödesprotokoll för lokalen och där framgår att det totala tilluftsflödet är 165 l/s. Om den totala lokalytan som uppgivits är rätt så är ventilationen i sin nuvarande utformning anpassad för 10-11 personer ($(165 - 256 \cdot 0,35) / 7$).

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen

Buller

I rummet som på ritningen kallas Matsal 106 uppmärksammades vid besöket att ljudnivån från ventilationen med stor sannolikhet överstiger riktvärdena i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus,

FoHMFS 2014:13. Där anges att den ekvivalent ljudnivån från fasta installationer inte bör överstiga 30 dBA. I rummet fanns också en tickande timer till ventilationen samt en mindre transformator så det gick inte att göra en tillförlitlig indikerande mätning. Vid närmare undersökning framkom att den höga ljudnivån endast upplevdes i det rummet och var tydligast vid väggen mot Kök 105. När dörrar till Matsal 106 stängdes upplevdes inte ljudnivån i de övriga rummen som hög.

Utomhusvistelse

Intill lokalen fanns ingen egen gård, men Kronobergsparken ligger endast ca 100 m från platsen. Om verksamheten inte har egen gård behöver man ta fram tydliga rutiner för att garantera barnen daglig utomhusvistelse. Miljöförvaltningen har inte kontrollerat hur många andra förskolor som använder Kronobergsparken eller andra parker i närheten. På Kungsholmen är det flera förskolor som inte har egen gård och därför utnyttjas parkerna i högre grad.

Med vänlig hälsning

Jenny Hamrin
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Kopia: filip.rydman@bearingpoint.com

Bilaga:

Egenkontroll enligt miljöbalken
Information om ventilation och personbelastning

Miljöförvaltningen

Tekniska nämndhuset
Fleminggatan 4
Box 8136, 104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
www.stockholm.se/miljoforvaltningen